

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE LOVREĆ za razdoblje 2022. – 2025.

NARUČITELJ:

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA LOVREĆ
DR FRANJE TUĐMANA 7
21257 LOVREĆ
Tel.: +385 21 723 001
Fax.: +385 21 723 002
E-mail: opcina@lovrec.hr
Web: www.lovrec.hr

NOSITELJ IZRADE: Petar Petričević mag. oec.
Općinski načelnik Općine Lovreć

IZVRŠITELJ:

Poduzetnički inkubator Šestanovac d.o.o., za razvoj poduzetništva
DR FRANJE TUĐMANA 75
21250 ŠESTANOVAC
E-mail: pi.sestanovac@gmail.com

VODITELJ IZRADE PROGRAMA:

Ivanka Ribičić, struč. spec. oec.

VERZIJA 1.1.

Lovreć, studeni 2021.

SADRŽAJ

1. PREGOVOR	2
2. UVOD.....	3
3. DJELOKRUG OPĆINE.....	3
4. VIZIJA I MISIJA	5
4.1 VIZIJA.....	5
4.2 MISIJA.....	6
5. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJE ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBENIM PROGRAMOM OPĆINE LOVREĆ	6
5.1 DEMOGRAFIJA	7
5.2 DRUŠTVENA DJELATNOST	8
5.2.1) <i>Obrazovanje</i>	8
5.2.2) <i>Zdravstvo</i>	10
5.2.3) <i>Socijalna skrb</i>	10
5.3 ZAŠTITA OKOLIŠA	10
5.4 GOSPODARSTVO.....	11
5.4.1) <i>Poljoprivreda</i>	11
5.4.2) <i>Stočarstvo</i>	12
5.4.3) <i>Turizam</i>	12
5.4.4) <i>Poduzetništvo</i>	13
5.5 KULTURNA BAŠTINA	13
6. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA U PODRUČJU NADLEŽNOSTI SAMOUPRAVNE JEDINICE S OBRAZLOŽENJEM NJIHOVA ODABIRA	16
7. POPIS MJERA ZA PROVEDBU ODABRANIH POSEBNIH PRIORITETA S KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA REZULTATA	20
8. INDIKATIVNI FINACIJSKI PLAN	30
8.1 MOGUĆI IZVORI EU FINANCIRANJA	33
9. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE.....	35
10. DRUGI RELEVANTNI PODATCI O MJERI	36
10.1 UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVEISPUNJENJU OVEZA UREĐENIH POSEBNIM NACIONALNIM PROPISIMA.....	36
10.2 UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI ZAJEDNIČKIH PRIORITETA EUROPSKE UNJIE	37
10.3 UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI CILJEVA/PODCILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030	39
11. LITERATURA.....	41
12. POPIS SLIKA:	41
13. POPIS TABLICA:.....	41

1. PREDGOVOR

Poštovani stanovnici Općine Lovreć,

početak je ovo mandatnog razdoblja, a ujedno i mog prvog kao načelnika Općine Lovreć.

Svaki je početak težak, na početku svega treba donijeti dobre odluke koje će u budućnosti imati dobar rezultat, a koje će u konačnosti nas odvesti k zadanom cilju.

Svjesni smo kako je za uspjeh potrebno dosta rada, truda, odricanja ali i suradnje koja traži uključenost sviju – kako nas kao JLS, mene kao izvršnog tijela, tako i Vas stanovnika.

U ovom mandatnom razdoblju cilj je ostvariti zadane planove na način definiran u ovom Provedbenom programu. Naglasak, ovog programa ali i najvažniji cilj u ovom mandatu je pridonijeti demografskom oporavku Općine kroz podizanje društvenog standarda, obzirom da je baš demografija okosnica i poveznica svih drugih programskih odrednica.

Program sadrži čitav niz konkretnih projekata, koji su u ovom trenutku identificirani i započeti ili su u stadiju pripreme te će se dalje nadograđivati i prilagođavati uvjetima i mogućnostima.

Integriranjem ekonomskog i socijalnog sektora, osluškivanjem Vaših potreba te infiltriranjem istih u naše financijske mogućnosti, uz provođenje definiranih mjera pokušati ćemo realizirati što je više moguće zadanih prioriteta i u konačnosti ostvariti zadane ciljeve.

Naime, realizacija ovog Programa, njegovih mjera i projekata predstavlja jedan veliki izazov, to je izazov kojem moramo dorasti i u kojem se moramo potruditi pobijediti, kako bismo zajedničkim snagama mogli odgovoriti na uvjete koje je pred nas postavila globalizacija u ispunjenju naše temeljne zadaće – demografski oporavak i podizanje kvalitete života na području Općine Lovreć.

Općinski načelnik

Petar Petričević, mag.oec.

2. UVOD

Općina Lovreć nalazi se na samom rubnom dijelu Splitsko – dalmatinske županije i pripada NUTS II regiji (Jadranska Hrvatska). Općina Lovreć ima status brdsko – planinskog područja¹ te je Odlukom o razvrstavanju JL(R)S prema indeksu razvijenosti svrstana u I. skupinu.

Površina Općine iznosi 105,25 km², a prostor Općine prema popisu stanovništva iz 2011. godine naseljava 1.699 stanovnika. Gustoća naseljenosti 2011.godine iznosi 16,05 st./km², što Općinu svrstava u vrlo slabo naseljene jedinice lokalne samouprave u Splitsko – dalmatinskoj županiji.

U sastavu Općine nalaze se naselja: Dobrinče, Lovreć, Medov Dolac, Opanci i Studenci.

3. DJELOKRUG OPĆINE

Općina Lovreć osnovana je sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15)

Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, zakonom i Statutom Općine kojim se uređuje samoupravni djelokrug, njegova obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada upravnih tijela.

Općina u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom i zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu unaprjeđenja prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove prema posebnim zakonima.

¹ Narodne novine«, broj 118/18

Općina Lovreć osim što obavlja poslove definirane samoupravnim djelokrugom priprema i provodi najvažnije javne politike za funkcioniranje i razvoj općine: ekonomsku politiku, socijalnu politiku i posebne sektorske politike.

Ekonomskim politikama poput: proračunske ili fiskalne, porezne, investicijske, politike zapošljavanja i sl. općina regulira cijelo gospodarstvo na njenom području te potiče njegov rast i razvoj.

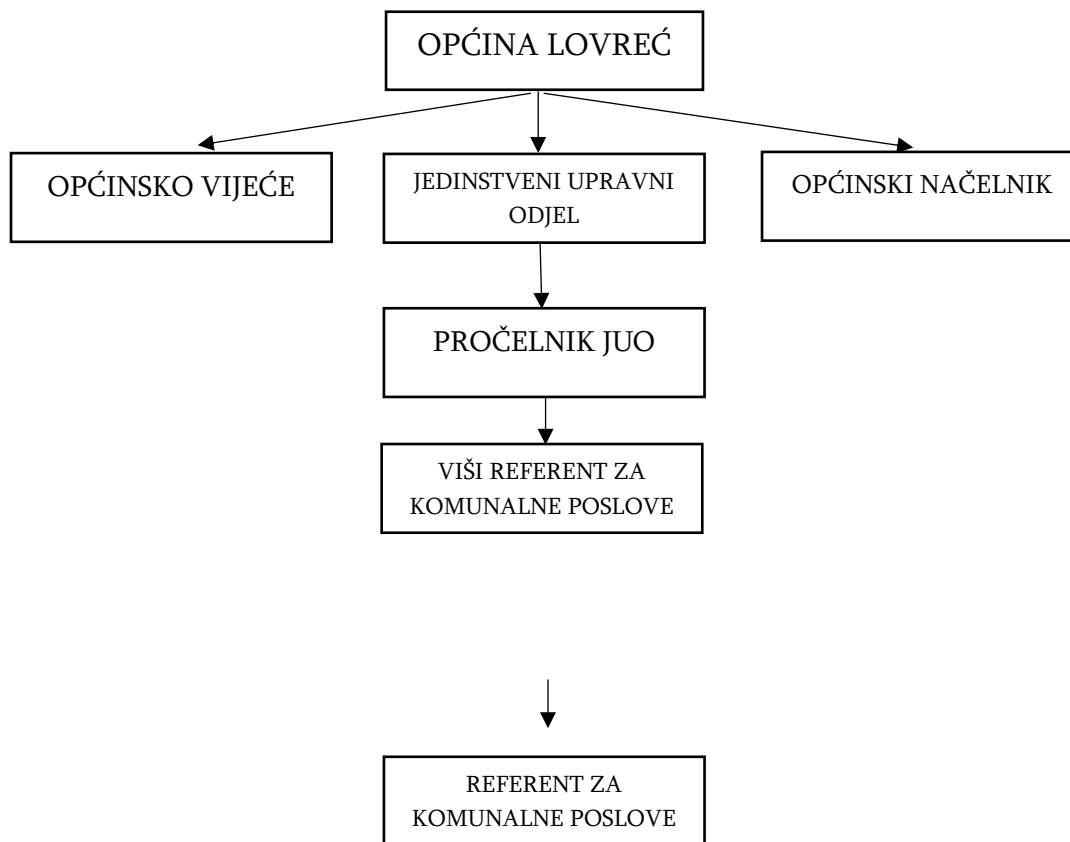
Provedbom socijalnih politika koji su prvenstveno orijentirane na starije i nemoćne, žene, politiku socijalne pomoći i skrbi prevladavaju se socijalni rizici na području Općine.

Posebnim sektorskim politikama poput poljoprivredne, energetske, prometno – infrastrukturne i sl. Općina utječe na specifične sektore, posebice ekonomske koji su važni za rast i razvoj kako gospodarstva na području općine tako i za razvoj same jedinice lokalne samouprave.

Isto tako, provođenjem ostalih politika poput religijske, sportske, kulturne i sl. Općina utječe na povećanje kvalitete života na njenom području i razvoj njenog društvenog života.

Općina Lovreć u okviru samoupravnog djelokruga osigurava obavljanje djelatnosti kojima se zadovoljavaju svakodnevne potrebe građana na području komunalnih, društvenih i drugih djelatnosti, za koje je zakonom utvrđeno da se obavljaju kao javna služba. Obavljanje određenih djelatnosti Općina Lovreć može povjeriti drugim pravnim i fizičkim osobama temeljem ugovora o koncesiji.

Organizacijska struktura Općine Lovreć

4. VIZIJA I MISIJA

4.1 Vizija

Vizija Općine Lovreć predstavlja programske smjernice za četverogodišnje razdoblje, odnosno za mandatno razdoblje izvršnog tijela, a koja je preuzeta iz Strategije razvoja Općine Lovreć za razdoblje 2020. – 2025.

Vizija: Postati Općina poželjnog mjesta za život u kojoj se održivi razvoj temelji na razvoju gospodarstva, uređenoj infrastrukturi i zajedničkom djelovanju svih stanovnika.

Donesena vizija ima svoj kontinuitet u navedenom razdoblju i referira se na ključne točke u razvoju predviđene mandatnim ciljevima, zasniva se na trenutnom stanju.

Vizija Općine sadrži sažeti opis budućih ciljeva i aktivnosti kojima se želi doprinijeti podizanju kvalitete života kroz povezivanje svih ključnih segmenata koji između ostalog uključuju i lokalno stanovništvo te druge institucije i sektore, a koji će u konačnosti rezultirati jačanjem konkurentnosti u različitim privrednim granama kako na lokalnom tržištu tako i na regionalnom i globalnom.

4.2 Misija

Misija Općine Lovreć glasi:

Kontinuirano osiguravanje uvjeta za održiv razvoj kroz poticanje gospodarskog okruženja, provedbu infrastrukturnih projekata te podupiranje društvenih aktivnosti temeljenih na tradicionalnim vrijednostima.

5. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJE ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBENIM PROGRAMOM OPĆINE LOVREĆ

Razvijenost određenog područja (jedinica lokalne samouprave) mjeri se ponderiranim prosjekom nekoliko društveno-gospodarskih pokazatelja: stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskog prihoda JLS, općeg kretanja stanovništva, te stope obrazovanosti.

Postupak ocjenjivanja i razvrstavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema indeksu razvijenosti provodi Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14). Ovisno o vrijednosti indeksa (vrijednost indeksa razvijenosti 125%) JLS svrstavaju se u osam skupina.

Obzirom na navedeno, Općina Lovreć indeksom razvijenosti od 94,138 % u 2017. godini svrstava se u II skupinu indeksa razvijenosti.

Tablica 1: Indeks razvijenosti Općine Lovreć, Izvor MRRFEU, 2016

OPĆINA	Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi JLS po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u radno aktivnoj populaciji	Indeks razvijenosti
	2016	2016	2016	2006-2016	2006-2016	2016
Lovreć	19.353,84	1.079,05	0,2983	76,13	0,1080	92,236

Kako bih što uspješnije se oduprli izazovima te detektirali razvojne potrebe Općina Lovreć je u svom proračunu predvidjela prihode i primitke te rashode i izdatke naredne proračunske godine, ali i izvršenje proračuna za tekuću godinu.

Najveći prihodi koje Općina Lovreć ostvaruje su prihodi od poslovanja, od kojih se najveći dio odnosi na prihode od poreza te prihod od inozemstva i od subjekata unutra općeg proračuna.

Najveći dio rashoda Općine Lovreć odnosi se na rashode od poslovanja te rashode za nabavu nefinancijske imovine.

5.1 Demografija

Općina Lovreć prema Popisu stanovništva iz 2011. godine ima 1.699 stanovnika što čini 0,37% udjela ukupnog stanovništva Splitsko – dalmatinske županije.

Prema podacima iz Popisa stanovništva iz 2011. godine može se zaključiti kako najviše stanovnika živi na području sljedećih naselja: Lovreć (585), Studenci (456) i Opanci (321), ostala naselja broje nešto više od sto stanovnika.

Tablica 2: Broj stanovnika po naseljima

Naselja	Broj stanovnika u 2011.
Dobrinče	174
Lovreć	585
Medov Dolac	163
Opanci	321
Studenci	456

Izvor: DZS

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine nacionalni sastav stanovništva Općine Lovreć u najvećem postotku čine:

- Hrvati 1.692 (99,59%)
- Albanci 1 (0,06%)
- Crnogorci 1 (0,06%)

- Nijemci 1 (0,06%)
- Srbi 1 (0,06%)
- Ukrajinci 1 (0,06%)
- Ostali 1(0,06%)
- Nepoznato 1(0,06%)

Najviše stanovnika Općine pripada kontingentu stanovnika od 20-59 godina (46%), a najmanji broj stanovnika kontingentu od 0-19 godina (21%), prema čemu se može zaključiti kako Općina ima relativno nepovoljan postotak mlade populacije te kao i većina mjesta (Općina i Gradova u RH) i Općina Lovreć ima sve većih problema s emigracijama i iseljavanjem mladih ljudi.

Broj kućanstava prema Popisu stanovništva 2011.godine u Općini Lovreć iznosi 609, iz čega proizlazi da je prosječan broj osoba u kućanstvu 2,79, a prevladavaju samačka kućanstva (34,48%), zatim kućanstva s dva člana (23,48%), te kućanstva s tri člana (12,97%).

Prema Popisu stanovništva 2001. godine u Općini je zabilježeno 845 kućanstava što je u usporedbi s Popisom 2011. godine smanjenje od cca. -27,93%. Smanjenje broja kućanstava smanjivao se zajedno s brojem stanovnika.

5.2 Društvena djelatnost

5.2.1) Obrazovanje

Predškolsko obrazovanje

Na području Općine Lovreć ne postoji dječji vrtić, niti bilo kakav drugi oblik predškolske ustanove. Djeca predškolske dobi od 3 do 6 godina pohađaju Dječji vrtić „Loptica“ u Imotskom. Općina sufinancira troškove pohađanja vrtića u iznosu od 80%. Općina Lovreć u narednom mandatnom razdoblju planira rekonstrukciju zgrade dječjeg vrtića u Nikolićima koji bi po završetku rekonstrukcije imao kapacitet za 20 djece, odnosno 1 vrtićku grupu.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Općine Lovreć postaju dvije ustanove osnovnoškolskog obrazovanja (organizirana nastava od 1. do 8. razreda):

- Osnovna škola Silvije Strahimir Kranjčević, Lovreć
- Osnovna škola Studenci, Studenci

Srednjoškolsko obrazovanje

Učenici s područja Općine Lovreć srednju školu pretežno pohađaju u Gradu Imotskom, u Srednjoškolskom centru "Dr.Mate Ujević". Današnji srednjoškolski centar sastoji se od četiri različite srednje škole i ukupno dvadeset usmjerenja:

- Gimnazija dr. Mate Ujević: matematička, opća i jezična gimnazija
- Ekonomska škola dr. Mate Ujević: ekonomist, upravni referent i administrativni tajnik
- Tehnička škola: kemijski tehničar, računalni tehničar za strojarstvo i elektrotehničar
- Obrtničko-industrijska škola: frizer, prodavač, vozač motornog vozila, automehaničar, instalater grijanja i klimatizacije, plinoinstalater, autoelektričar, elektroinstalater, elektromehaničar, konobar i kuhar.

Više i visokoškolsko obrazovanje

Na području Općine ne postoje ustanove za više i visokoškolsko obrazovanje, te učenici svoje više i visoko obrazovanje nastavljaju u većim Gradovima u Republici Hrvatskoj. Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011., na području Općine Lovreć bile su 44 osobe na stručnim studijima i 26 osoba na sveučilišnim studijima.

Općina Lovreć dodjeljuje potpore studentima s području Općine. Pravo na dodjelu imaju:

- redoviti studenti,
- državljani Republike Hrvatske,
- s prebivalištem na području Općine Lovreć,
- kojima roditelji imaju prebivalište na području Općine Lovreć.

5.2.2) Zdravstvo

Usluge primarne zdravstvene skrbi stanovnici Općine Lovreć najčešće koriste u Domu zdravlja Lovreć u kojem se nalazi ordinacija opće prakse i stomatološka ordinacija te ljekarna, dok za detaljnije specijalističke pretrage se odlazi u veće Gradove poput Imotskog, Splita i Zagreba. Sukladno navedenom potrebno je planirati poboljšanje kvalitete usluge i zdravstvene zaštite.

5.2.3) Socijalna skrb

Na području Općine Lovreć nema izgrađenih objekata namijenjenih socijalnom zbrinjavanju. Trenutno (i preko 2 godine) provodi se program pomoći u kući starijim i nemoćnim osobama "Zaželi njegu, zaželi posao" sufinanciran od strane Europskih strukturalnih i investicijskih fondova. 77 korisnika na području Općine koristi ovu vrstu pomoći te je putem njega u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje zaposleno 15 nezaposlenih žena. Djelatnost socijalne skrbi organizirana je putem Centra za socijalnu skrb Split – podružnica Imotski. Prema podacima Centra za socijalnu skrb Imotski, najviše korisnika socijalne skrbi bili su korisnici doplatka za pomoć i njegu a najmanje korisnici naknada do zaposlenja.

5.3 Zaštita okoliša

Zaštita okoliša podrazumijeva planiranje i korištenje prostora, tako da se u njemu osigurava življenje i gospodarski razvoj uz istovremenu brigu za trajno očuvanje razvojnih potencijala. Prostornim planom utvrđuju se ciljevi i interesi koji se na području obuhvata trebaju ostvariti vodeći računa da korištenje prostora osigura sanaciju, zaštitu i unapređenje stanja okoliša.

Prostorni plan uređenja Općine Lovreć iz 2007., kao i izmijenjeni Prostorni plan iz 2015.godine propisuje mjere u cilju očuvanja okoliša, izdvajamo neke:

- očuvanje i zaštita prirodnog i kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora, -
- poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta

zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj, - zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, poljskih putova i šumskih prosjeka),

- očuvanje povijesnih naseobinskih cjelina (seoskih naselja, izdvojenih sklopova, i stočarskih staja) u njihovom izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom, - očuvanje povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura),

- rekonstrukcija izgubljenih i uništenih elemenata kulturnog krajolika, uporabe površina, dijelova naselja i karakterističnih djelatnosti vezanih uz njih,

- očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, tradicijskih djelatnosti, tradicionalnih poljodjelskih kultura i tradicionalnog načina obrade zemlje,

- očuvanje rijetkih, ugroženih, autohtonih populacija biljnih i životinjskih vrsta i podvrsta, zabrana svih aktivnosti u prostoru u kojem bi se na bilo koji način utjecalo na očuvanje i zaštitu prirode koja čini temeljnu vrijednost prostora,

- zabranu branja biljnih svojti i njihovih dijelova razvrstanih u kategorije ugroženosti prema Crvenoj knjizi vaskularne flore Republike Hrvatske, odnosno posebnim propisima,

- zabranu rastjerivanja, hvatanja, držanja i ubijanja životinjskih svojti razvrstanih u kategorije ugroženosti prema Crvenoj knjizi vaskularne flore Republike Hrvatske, odnosno posebnim propisima,

- maksimalno očuvanje postojećeg raslinja prilikom gradnje novih građevina unutar građevinskih područja...

Na području Općine Lovreć ne nalaze se površine (područja) koja su obuhvaćena Ekološkom mrežom Republike Hrvatske.

5.4 Gospodarstvo

5.4.1) Poljoprivreda

Prema najnovijim podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u Općini Lovreć je na dan 5. studenog 2021. godine registrirano 54 poljoprivrednih

gospodarstava, od čega 49 obiteljska poljoprivredna gospodarstva, 1 obrt te 3 trgovačka društva te 1 samooopskrbno poljoprivredno gospodarstvo².

Na području općine Lovreć prema podacima APPRRR – a obrađuje se 351,4876 ha poljoprivrednog zemljišta, od čega su najzastupljenije kulture vinova loza, te kukuruz.

Tablica 3: Zbirni podatci po vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta

JLS	Oranica	Livada	Krški pašnjak	Vinograd	Maslinik	Voćnjak
Lovreć	7,7 ha	4,88 ha	86,19 ha	0,32 ha	0,17 ha	1,99 ha

U vidu poljoprivredne proizvodnje ovaj krški kraj ima vrlo povoljne uvjeta za uzgoj pojedinih tradicijskih kultura voća poput jabuke, višnje, trešnje, oraha, smokve, badema (bajama). Takvi nasadi u ovom kraju submediteranske klime, gdje je u ljetnim mjesecima česta pojava suše, mogu kvalitetno iskoristiti sunčevu energiju i dovoljne količine oborina (kiše) u vrijeme vegetacije i u razdoblju intenzivnog rasta i razvoja ploda. Na području Općine Lovreć, najveći proizvođači imaju oko stotinjak stabala pojedinih voćaka, a najviše se sade višnje, trešnje, šljive, orah i jabuke.

5.4.2) Stočarstvo

Na području Općine Lovreć evidentirano je ukupno 1987 grla životinja. Najveći broj se odnosi na svinje ukupno 968 grla, zatim 426 koza, 274 goveda, 273 ovaca, 41 magaraca, a najmanji broj se odnosi na konje kojih je ukupno 5. Nadalje, na području Općine Lovreć zabilježeno je 5 poljoprivrednih gospodarstava koji se bave uzgojem pčela, s ukupno 968 košnica.

5.4.3) Turizam

Razvojne mogućnosti Općine Lovreć temelje se na razvoju seoskog turizma baziranog na ruralnom turizmu i gastronomskoj ponudi domaćih specijaliteta.

² Izvor: APPRRR

Područje Općine Lovreć krajobrazno je atraktivno turističko područje, a u kombinaciji s povoljnim prostornim smještajem ima veliki turistički potencijal za razvoj raznih selektivnih oblika ruralnog turizma.

Na području Općine Lovreć ne postoji hotelski smještaj, dok se u pogledu privatnog smještaja bilježi **107** ležaja u **18** kuća za odmor. U 2019. godini ukupan broj noćenja iznosio je 3.044, od čega 2.996 noćenje se odnosi na strane goste, broj dolazak je iznosio 315. Unatoč pandemiji COVID – 19 broj noćenja u 2020. godini je u porastu i iznosio je 4.129 noćenja, odnosno 363 dolazaka. Do 2025. godine očekivani broj noćenja u Općini Lovreć je 7.000, odnosno oko 650 dolazaka.

Ulaganjem u javnu infrastrukturu i poboljšanjem turističke ponude, otvorile bi se dodatne mogućnosti razvoja turizma te bi se gostima, kako bi njihov boravak u općini potrajao što duže, uz obilazak i posjet spomen obilježjima, omogućilo kušanje domaćih specijaliteta, te ponuda proizvoda lokalnih OPG-ovaca, ali i kupnja autohtonih suvenirna.

5.4.4) Poduzetništvo

Na području Općine Lovreć registrirano je 19 trgovačkih društava i 31 obrta. Primarna djelatnost u Općini Lovreć je građevinarstvo, a nakon toga uslužne djelatnosti u ugostiteljstvu i turizmu te prijevoznike usluge.

Na prostoru Općine Lovreć nema aktivne poduzetničke zone. Prostornim planom Općine Lovreć određena su izdvojena građevinska područja izvan naselja za:

- gospodarsku namjenu, proizvodnu
- gospodarsku namjenu, poslovnu
- gospodarsku namjenu, ugostiteljsko-turističku
- eksploatacijsko polje mineralnih sirovina
- vjetroelektrane.

5.5 Kulturna baština

Na području Općine Lovreć nalazi se 12 kulturnih dobara od čega:

- 7 dobara pripadaju kategoriji arheološka baština
- 2 dobra pripadaju kategoriji sakralna graditeljska baština
- 2 dobra pripadaju kategoriji sakralni/religijski predmeti
- 1 dobro pripada kategoriji etnografska građa

Arheološka baština

Arheološko nalazište „*Mala Gradina*“ nalazi se u naselju Studenci i datira 800 godine prije Krista, a u upotrebi je bila do 200 godine poslije Krista. Gradina je izduženog oblika i pruža se u pravcu zapad-istok te zauzima plato oko 120 metara i širine 50-100 metara. Bedemi su sačuvani na istočnoj i zapadnoj strani do visine od oko 5-6 metara.

Arheološko nalazište „*Mramori (Kamenjak)*“ nalazi se u istočnom dijelu mjesta Lovreć, uz cestu Trilj-Imotski. Radi se o srednjovjekovnom groblju sa stećcima koje nastaje u 15. stoljeću. Sačuvano je oko 20 stećaka te jedna križina.

Arheološko nalazište „*Zvizda*“ nalazi se zapadno od lokalne ceste Studenci-Podgređa, kod izvora Zvizda. Radi se o srednjovjekovnom groblju sa stećcima koje nastaje tijekom 15. stoljeća na trima uzvisinama oko izvora. .

„*Bošnjakova gradina*“ u Lovreću nalazi se na 631 m nadmorske visine, sjeverno od mjesta Lovreć, iznad zaseoka Bošnjaci. Riječ je o strateškoj točki koja je štitila prirodnu komunikaciju od Sinjskog polja prema Imotskom. Prvo se formirala prehistorijska gradina sa velikim suhozidnim bedemom. U srednjem vijeku na gradini je izgrađena utvrda.

Gradina „*Jova*“ nalazi se s desne strane ceste Studenci-Imotski na 773 m. nadmorske visine. Na osnovi površinski nalaza keramike datira se u rano brončano doba. Naziv lokaliteta Jova izveden od riječi Jupiter-Jovis, sugerira na njeno korištenje za kultne obrede u antici. Postoji podatak da je ovdje pronađen Jupiterov žrtvenik.

„*Srednjovjekovno groblje u Gornjim Granićima*“ nalazi se SZ od Dobrinča na južnom ulazu u spomenuti zaseok. Radi se o srednjovjekovnom groblju sa stećcima koje nastaje tijekom 15. st.a, uz i oko starog seoskog puta, sjeverno od suvremene prometnice. Sačuvano je 23 sanduka te 1 sljemenjak.

„*Srednjovjekovno groblje u Šakićima*“ nalazi se SZ od Studenaca uz južnu stranu ceste na istočnom ulazu u spomenutu zaseok. Radi se o srednjovjekovnom groblju sa stećcima koje nastaje tijekom 15. st. Sačuvano je 7 grubljih ploča i sanduka te jedan sljemenjak.

Sakralna graditeljska baština

„*Stara župna crkva Sv. Duha*“ sa grobljem nalazi se na maloj uzvisini sjeverno od ceste Lovreć-Imotski. Na istom mjestu je vjerojatno postojala crkvica izgrađena u 15./16.st. Današnja jednobrodna crkva pravilne orijentacije s kvadratičnom apsidom je sagrađena na njenim ostacima, a svoj konačni oblik je dobila 1755.g. Oko nje i u njenoj blizini postoji groblje sa stećcima. Glavno pročelje ima trodijelnu preslicu sa tri zvona, iznad ulaza je rozeta, a bočno je presvođena otvorena kapelica sa oltarom-stećkom. Unutrašnjost crkve presvođena je polubačvastim svodom. Glavni oltar je iz lokalne radionice obitelji Rako (19.st), sa centralnom slikom Silazak Duha svetoga, naslikanom na drvu iz 1737.g.

„*Stara župna crkva sv. Roka*“ u Medovu Docu sagrađena je 1760. g., kako je uklesano na nadvratniku. Jednobrodna je građevina s pravokutnom apsidom, orijentirana istok-zapad. Građena je od nepravilnih klesanaca slaganih u redove. Na pročelju je jednostavni ulaz iznad kojeg je križ te kamena rozeta. Pročelje se završava trokutnim zabatom u čijem vrhu je jednodijelni zvonik „na preslicu“. Dvostrešni krov crkve prekriven je kamenim pločama. Uz južno pročelje crkve 1879.godine dograđen je zvonik na jedan kat koji je 80-ih godina 20. st. nadograđen za još jedan kat.

Sakralni religijski predmeti

Inventar iz **nove župne crkve Sv. Duha** na Lovreću sadrži 10 umjetnina nastalih u razdoblju od 18. do 20. st. s naglaskom na oltare. Tri mramorna oltara nabavljena su iz srušene barokne crkve Gospe od Zdravlja iz Splita, a tabernakul glavnog oltara, napravljen u barokno – rokoko stilu datira iz 18. stoljeće. Izuzetno su vrijedne dvije barokne mramorne skulpture, sv. Silvestra pape i sv. Tome Apostola, rad nepoznatog mletačkog kipara iz druge polovice 18.

Inventar **stare župne crkve sv. Duha** sadrži 13 umjetnina nastalih u rasponu od 18. do 20. st. Treba izdvojiti drveni polikromirani neobarokni oltar arhitektonskog tipa radionice Rako iz Imotskog napravljen u 19 st. na kojem je pala koja prikazuje Silazak Duha Svetoga, slikana uljem na drvu iz 1737. godine kao najvrijednije umjetnine. stoljeća, najvjerojatnije 1768. godine.

Etnografska građa

Etnografska zbirka OŠ Silivija Strahimira Kranjčevića u Lovreću sadrži 505 etnografskih predmeta iz druge polovine 19. i 20. stoljeća, te je primjer sustavne brige i zalaganja za tradicijsku baštinu profesora Joška Petričevića i generacija učenika od 60-ih godina 20. stoljeća do danas. Sadrži svakodnevne predmete koji su bili u uporabi koncem 19. i prvom polovinom 20. stoljeća, kada je selo živjelo u svojim obiteljskim zajednicama. Predmeti prikupljeni za ovu zbirku imaju kulturno povijesnu vrijednost i iz njih se može iščitati dio tradicijske materijalne kulturne baštine dijela dalmatinskog zaleđa.

6. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA U PODRUČJU NADLEŽNOSTI SAMOUPRAVNE JEDINICE S OBRAZLOŽENJEM NJIHOVA ODABIRA

Razvojni prioriteti identificirani u Općini Lovreć predstavljaju razradu ciljeva, logično proizlaze iz istih te konkretiziraju postavljene ciljeve. Definirani razvojni prioriteti su mjerljivi, ostvarivi, jasno formulirani, međusobno se ne preklapaju te su sveobuhvatni. U skladu su s prioritetima utvrđenim dokumentima višeg reda, a predstavljaju društveno odgovorne i okolišno prihvatljive razvojne prioritete.

Prioriteti ovog Provedbenog programa preuzeti su iz Strateškog razvojnog programa Općine Lovreć za razdoblje 2020. – 2025. Mjere razvoja Općine Lovreć predstavljaju daljnju razradu prioriteta, odnosno obuhvaćaju niz specifičnih i konkretnih aktivnosti i projekata čija realizacija doprinosi ostvarenju prioriteta i ciljeva. Prioriteti po svom sadržaju objedinjuju određeni broj mjera koje su tematski slične ili komplementarne

Popis prioriteta:

- Prioritet 1. Unapređenje zaštite okoliša i očuvanje prirodnih resursa

- Prioritet 2. Razvoj i unapređenje komunalne i društvene infrastrukture
- Prioritet 3. Razvoj prometne infrastrukture
- Prioritet 4. Razvoj ruralnog područja jačanjem poljoprivredne proizvodnje, malog i srednjeg poduzetništva i obrta
- Prioritet 5. Razvoj održivog i inovativnog turizma temeljenog na kulturnim i prirodnim vrijednostima
- Prioritet 6. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te jačanje organizacija civilnog sektora
- Prioritet 7. Unapređenje učinkovitosti javne samouprave te poboljšanje kvalitete odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga

Prioritet 1. Unapređenje zaštite okoliša i očuvanje prirodnih resursa

Općina Lovreć planira u narednom mandatu u suradnji s komunalnim poduzećem Čistoća Imotske krajine d.o.o. uspostaviti sustav odvojenog odlaganja otpada te educirati stanovnike o zaštiti i očuvanju okoliša. Također, uspostavom vlastitog komunalnog otpada i opremanjem istog sanirati sva ilegalna odlagališta otpada na području Općine Lovreć.

Nadalje, u narednom mandatnom razdoblju Općina će poticati projekte energetske učinkovitosti, prvenstveno korištenja obnovljivih izvora energije. Općina će provest projekt modernizacije javne rasvjete na javnim prometnicama i u naseljima čime će godišnja ušteda iznositi preko 100.000,00 kn.

Prioritet 2. Razvoj i unapređenje komunalne i društvene infrastrukture

Općina Lovreć u svom sastavu ima 5 naselja s ukupno oko 1700 stanovnika. S ciljem jednakog postupanja i jednakih mogućnosti za stanovnike svakog naselja općina ulaže u razvoj prvenstveno komunalne infrastrukture koja uključuje izgradnju groblja, mrtvačnica, vodovodne mreže, kanalizacije i sl. Općina Lovreć u narednom mandatu planira izgradnju i rekonstrukciju vodoopskrbnog sustava, izgradnju kanalizacijske mreže te sustava pročišćavanja otpadnih voda.

Također, općina planira izgradnju širokopojasne mreže te rekonstrukciju i izgradnju sustava elektroopskrbe i plinoopskrbe na području općine.

S ciljem poboljšanja društvenog standarda na području Općine Lovreć u narednom mandatnom razdoblju planirana je izgradnja vatrogasnog doma te izgradnja i rekonstrukcija dječjih i sportskih igrališta na području Općine.

Isto tako, izradom projektno – tehničke dokumentacije te ishodom potrebnih dozvola i suglasnosti Općina Lovreć planira u narednom mandatnom razdoblju izgraditi stanove za mlade obitelji.

Prioritet 3. Razvoj prometne infrastrukture

Obzirom na važnost prometnica koji prolaze područjem općine, a koje su od velike gospodarske važnosti Općina Lovreć planira u suradnji s drugim institucijama u čijoj su nadležnosti prometnice iste rekonstruirati u svrhu sigurnije i bolje povezanosti.

Također, izgradnjom nogostupa i sanacijom raskrižja doprinijeti poboljšanju sigurnosti u prometu. Rekonstrukcijom i izgradnjom nerazvrstanih cesta Općina Lovreć u narednom mandatnom razdoblju će doprinijeti prometnoj povezanosti svih dijelova općine.

Prioritet 4. Razvoj ruralnog područja jačanjem poljoprivredne proizvodnje, malog i srednjeg poduzetništva i obrta, malog i srednjeg poduzetništva i obrta

Općina Lovreć spada u I. skupinu po indeksu razvijenosti te se nalazi u skupini JLS koje se smatraju brdsko - planinskim područjima što je ujedno čini i ruralnim dijelom RH. Ulaganjem u ruralno područje kroz razvoj poljoprivredne proizvodnje koja je nerazvijena na području Općine Lovreć o čemu svjedoči i mali broj obradivih parcela. Isto tako, obzirom na preduvjete za bavljenje ekološkom poljoprivredom općina će podupirati i razvoj iste ali i promociju svih poljoprivrednih proizvoda. Također, osim u poljoprivredu općina će u narednom mandatnom razvoju ulagati i u šumsku infrastrukturu.

Sukladno Zakonu o brdsko planinskim područjima Općina Lovreć u svrhu održivog razvoja provodi mjere gospodarskog razvoja općine.

Podrškom poduzetnicima i obrtnicima putem sufinanciranja doprinosa i kupnje potrebne opreme doprinijelo bi se poboljšanju njihove konkurentnosti na tržištu.

Prioritet 5. Razvoj održivog i inovativnog turizma temeljenog na kulturnim i prirodnim vrijednostima

Ruralni turizam na području općine Lovreć bilježi rast iz godine u godinu čemu svjedoči i broj kuća za odmor kojih je u 2021. registrirano čak 18. Broj noćenja u 2020. godini je u rastu unatoč pandemiji COVID – 19 i iznosio je 4.129 noćenja, odnosno 363 dolazaka.

Ulaganjima u javnu turističku infrastrukturu, obnavljanje materijalne kulturne baštine i razvoj turističke ponude Općina Lovreć će postati konkurentnija u području turizma što će u konačnosti rezultirati produženjem predsezona i post sezone te povećanjem broja noćenja na 7.000 do kraja mandata.

Prioritet 6. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te jačanje organizacija civilnog sektora

Poticanjem aktivnosti udruga civilnog društva u kulturi i drugim područjima djelatnosti te podrškom sudjelovanju u projektima Europskog socijalnog fonda u svrhu promicanja socijalne uključenosti i odgovornosti Općina Lovreć omogućiti će se interakcija svih marginaliziranih skupina, a ujedno i doprinijeti jačanju kapaciteta kroz različite edukacije.

Nadalje, poticanjem rada sportskih klubova te organizacijom sportskih natjecanja podupirati će se prvenstveno djecu i mlade na zdrav način života i uključenost u sportsko – rekreacijske programe.

Prioritet 7. Unapređenje učinkovitosti javne samouprave te poboljšanje kvalitete odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga

Jačanjem kompetencija i unaprjeđenjem sustava lokalne uprave, provođenjem aktivnosti vezanih za redovnu djelatnost izvršnog tijela, predstavničkih tijela i upravnih tijela samoupr. jedinice te pripremom projekata za sufinanciranje sredstvima ESI fondova unaprijediti će se organizacija i rad Općine Lovreć.

Rekonstrukcijom, dogradnjom i opremanjem dječjeg vrtića te kroz različite oblike sufinanciranja i nagrada učenicima i studentima doprinijeti će se poboljšanju kvalitete odgojno – obrazovnih usluga.

Isto tako, poboljšanjem razina kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga na području općine Lovreć provođenjem programa i projekata u suradnji s udrugama, ustanovama i drugim javnopravnim tijelima doprinijeti će se povećanju opsega i kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga.

7. POPIS MJERA ZA PROVEDBU ODABRANIH POSEBNIH PRIORITETA S KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA REZULTATA

PRIORITET	1. Unapređenje zaštite okoliša i očuvanje prirodnih resursa
MJERA	1. Održiv razvoj temeljen na odgovornom ponašanju prema prirodi i okolišu
CILJ MJERE	Podignuti razinu svijesti o zaštiti i očuvanju okoliša
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sanacija ilegalnih odlagališta ➤ Uspostavljanje sustava odvojenog odlaganja otpada ➤ Edukacija stanovnika i podizanje razine svijesti o zaštiti i očuvanju okoliša
REZULTAT	Podignuta razina svijesti stanovnika o zaštiti i očuvanju okoliša, sanirana ilegalna odlagališta, uspostavljen sustav odvojenog odlaganja otpada,
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Čistoća Imotske krajine
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • broj saniranih lokaliteta ilegalnih odlagališta otpada • količina prikupljenog recikliranog otpada • broj korisnika kojima je omogućeno odvojeno prikupljanje otpada • broj educiranih stanovnika

PRIORITET	1. Unapređenje zaštite okoliša i očuvanje prirodnih resursa
MJERA	2. Poticanje povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije
CILJ MJERE	Smanjiti ukupnu potrošnju energije i smanjiti udio korištenja fosilnih goriva

AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poticanje ugradnje solarnih i foto-naponskih kolektora, te drugih sustava obnovljivih izvora energije u stambenim, gospodarskim i javnim objektima ➤ Izgradnja infrastrukture koja koristi obnovljive izvore energije ➤ Postavljanje urbane opreme koja koristi obnovljive izvore energije ➤ Informiranje građana o mjerama energetske učinkovitosti ➤ Poticanje energetske obnove stambenih i gospodarskih objekata ➤ Poticanje ugradnja energetski učinkovitih sustava grijanja/ hlađenja u stambenim i gospodarskim objektima ➤ Izgradnja ekološki i energetski učinkovitije javne rasvjete na prometnicama, javnim mjestima i u naseljima
REZULTAT	Smanjena emisija CO2 i ostalih štetnih plinova u okoliš; smanjena potrošnja električne i toplinske energije; smanjeni troškovi održavanja objekata
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Splitsko – dalmatinska županija, Fond za energetske obnovu i učinkovitost
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj postavljene urbane opreme koja koristi obnovljive izvore energije • broj i vrsta ugrađenih energetski učinkovitih rasvjetnih tijela/ sustava grijanja/hlađenja u stambenim objektima, broj i vrsta instaliranih rasvjetnih tijela • Smanjena potrošnja električne energije (kWh) / Smanjena emisija CO2 / Smanjeni ukupni troškovi sustava javne rasvjete na godišnjoj razini

PRIORITET	3. Razvoj i unapređenje komunalne i društvene infrastrukture
MJERA	3. Izgradnja i rekonstrukcija sustava vodoopskrbe i odvodnje te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
CILJ MJERE	Kvalitetna i dostatna opskrba pitkom vodom; osigurati infrastrukturne pretpostavke za jačanje gospodarskih aktivnosti
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izrada projektno – tehničke dokumentacije izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda ➤ Dogradnja/rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava i pratećih objekata

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontinuirano praćenje karakteristika vodoopskrbnog sustava, posebno gubitaka u distribucijskoj mreži, radi stvaranja mogućnosti za racionalno iskorištavanje i održavanje ➤ Ulaganja u redovito održavanje sustava
REZULTAT	Efikasan i dostatan vodoopskrbni sustav; smanjeni gubici vode; razvijeni dugoročni planovi vodoopskrbe
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Vodovod Imotske krajine d.o.o., Županijska uprava za ceste, Hrvatske vode
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • m/km novoizgrađenog sustava vodoopskrbe • Broj novih korisnika priključenih na vodovodnu mrežu

PRIORITET	2. Razvoj i unapređenje komunalne i društvene infrastrukture
MJERA	4. Izgradnja i rekonstrukcija telekomunikacijske mreže i energetskih sustava
CILJ MJERE	Kvalitetna i brža mrežna povezanost
AKTIVNOSTI	➤ Ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu
REZULTAT	Povećan broj korisnika brzog interneta i povećana brzina dostupnog interneta
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Telekomunikacijski operateri
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • broj fizičkih osoba/poslovnih subjekata - korisnika širokopojasne infrastrukture (brzog interneta) • brzina dostupnog interneta u mb/s za upload • brzina dostupnog interneta u mb/s za download

PRIORITET	2. Razvoj i unapređenje komunalne i društvene infrastrukture
MJERA	5. Proširenje groblja te izgradnja i uređenje javnih površina
CILJ MJERE	Poboljšanje komunalnog standarda na području Općine Lovreć
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Proširenje postojećih i izgradnja novih groblja ➤ Uređenje i održavanje postojećih, te izgradnja novih mrtvačnica, infrastrukture i površina na groblju

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hortikulturno uređenje i održavanje groblja ➤ Uređenje, izgradnja i održavanje parkova, urbanih prostora, zelenih i ostalih javnih površina
REZULTAT	Izgradnjom i uređenjem komunalne infrastrukture podignuta kvaliteta života na području Općine Lovreć
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • broj izgrađenih/uređenih mrtvačnica/groblja/grobnih mjesta • broj nabavljene opreme za mrtvačnice/groblja • m2 uređenih parkova i zelenih površina

PRIORITET	2. Razvoj i unapređenje komunalne i društvene infrastrukture
MJERA	6. Ulaganje u društvenu infrastrukturu
CILJ MJERE	Poboljšanje društvenog standarda na području Općine Lovreć
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rekonstrukcija, izgradnja i održavanje sportskih i dječjih igrališta na području općine ➤ Izgradnja vatrogasnog doma ➤ Izgradnja stanova za mlade obitelji
REZULTAT	Izgradnjom i uređenjem društvene infrastrukture podignuta kvaliteta života na području Općine Lovreć
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Udruge civilnog društva, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo regionalnog razvoja
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj dječjih/ sportskih igrališta • Broj vatrogasnih domova • M2 izgrađenih stanova

PRIORITET	3. Razvoj prometne infrastrukture
MJERA	7. Izgradnja i modernizacija nerazvrstanih i lokalnih cesta
CILJ MJERE	Kvalitetnija prometna povezanost, povećanje sigurnosti sudionika u cestovnom prometu
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izrada projektno – tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola i suglasnosti ➤ Rekonstrukcija i održavanje postojećih i izgradnja novih dionica nerazvrstanih cesta

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rekonstrukcija i održavanje postojećih i izgradnja novih dionica lokalnih prometnica ➤ Rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih uličnih i cestovnih spojeva i raskrižja
REZULTAT	Povećana sigurnost i protočnost prometa
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • km rekonstruirani/ novoizgrađenih nerazvrstanih cesta • km rekonstruirani/ novoizgrađenih lokalnih cesta • broj izgrađenih raskrižja

PRIORITET	3. Razvoj prometne infrastrukture
MJERA	8. Rekonstrukcija i modernizacija ostale prometne infrastrukture
CILJ MJERE	Kvalitetnija prometna povezanost, povećanje sigurnosti sudionika u cestovnom prometu
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izrada projektno – tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola i suglasnosti ➤ Rekonstrukcija i održavanje postojećih i izgradnja novih dionica lokalnih prometnica ➤ Rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih uličnih i cestovnih spojeva i raskrižja ➤ Rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih nogostupa i biciklističkih staza ➤ Rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih prometnih objekata (parkirališna mjesta i sl.)
REZULTAT	Povećana sigurnost i protočnost prometa, olakšan tranzit roba i usluga u svim dijelovima općine
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Županijska uprava za ceste, Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • m/km izgrađenih i rekonstruiranih lokalnih cesta i nogostupa • broj rekonstruiranih/izgrađenih raskrižja i parkirališnih mjesta • m/m² izgrađenih prometnih objekata i parkirališnih mjesta

PRIORITET	4. Razvoj ruralnog područja jačanjem poljoprivredne proizvodnje, malog i srednjeg poduzetništva i obrta
MJERA	9. Ulaganje u šumsku infrastrukturu
CILJ MJERE	Održivo gospodarenje šumom i šumskom infrastrukturom
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izrada projektno – tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola i suglasnosti ➤ Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih šumskih cesta i protupožarnih putova ➤ Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih traktorskih puteva ➤ Održavanje šumskih cesta, protupožarnih putova i traktorskih puteva ➤ Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje staza, šetnjica, ograda i terasa ➤ Održavanje lokava i bunara
REZULTAT	Rekonstruirana i izgrađena nova/postojeća šumska infrastruktura uključujući protupožarne puteve, lokve, bunare, staze
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Hrvatske šume, Ministarstvo poljoprivrede, šumoposjednici
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • m/km rekonstruiranih/izgrađenih šumskih cesta, protupožarnih i traktorskih putova • m/km izgrađenih staza i šetnjica, te postavljenih ograda • broj lokava i bunara

PRIORITET	4. Razvoj ruralnog područja jačanjem poljoprivredne proizvodnje, malog i srednjeg poduzetništva i obrta
MJERA	10. Stvaranje kapaciteta za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
CILJ MJERE	Stvoriti preduvjete i kapacitete za obavljanje i razvoj poljoprivredne djelatnosti
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podizanje višegodišnjih nasada ➤ Povećanje stočnog fonda ➤ Subvencioniranje troškova doprinosa za poljoprivrednike ➤ Subvencija troškova pripreme natječajne i projektne tehničke dokumentacije za apliciranje na natječaj za bespovratna sredstva
REZULTAT	Povećan i stvoren kapacitet za obavljanje poljoprivredne djelatnosti; povećan broj OPG – ova i PG – ova; povećan broj korisnika sredstava EU fondova;
NOSITELJ	Poljoprivrednici s područja Općine Lovreć,

PARTNERI	Općina Lovreć, Splitsko – dalmatinska županija, Ministarstvo poljoprivrede
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • m²/ha višegodišnjih nasada • grlo/jato stoke • Broj poljoprivrednika • Broj realiziranih projekata

PRIORITET	4. Razvoj ruralnog područja jačanjem poljoprivredne proizvodnje, malog i srednjeg poduzetništva i obrta
MJERA	11. Unapređenje investicijskog okruženja i poduzetničke klime
CILJ MJERE	Povećati atraktivnost i konkurentnost područja općine s gospodarskog aspekta
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Promocija i privlačenje investitora ➤ Subvencije za razvoj poduzetništva ➤ Organizacija radionica za poduzetnike
REZULTAT	osigurana potpora razvoju poduzetništva i obrtništva
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Poduzetnici i obrtnici
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj poduzetnika/obrnika u poslovnoj zoni • Broj subvencija • Broj organiziranih radionica

PRIORITET	6. Razvoj održivog i inovativnog turizma temeljenog na kulturnim i prirodnim vrijednostima
MJERA	12. Razvoj turističke ponude i poticanje brendiranja turističkih proizvoda
CILJ MJERE	Stvoriti preduvjete za razvoj kvalitetne i raznovrsne turističke ponude, brendirati turistički proizvod
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obnova i adaptacija objekata kulturne, povijesne, graditeljske i sakralne baštine ➤ Izgradnja/unapređenje kulturno-turističkih objekata ➤ Zaštita materijalne i nematerijalne kulturne baštine ➤ Razvoj novih kulturnih sadržaja ➤ Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih turističkih sadržaja i usluga u područjima kulturnog turizma, sportsko rekreacijskog turizma, ciklo-turizma, gastronomije i enologije ➤ Poticanje izgradnje smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta

	➤ Jačanje i promoviranje tradicijskih i kulturnih manifestacija
REZULTAT	Razvijeni novi turistički sadržaji, povećana razina kvalitete i raznovrsnosti turističke ponude; povećan broj kvalificiranog kadra u turizmu; povećan broj smještajnih kapaciteta na području općine; očuvani tradicijsko – autohtoni elementi lokalnog graditeljstva
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	TZ Imota, Ministarstvo turizma i športa, Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel Imotski, Splitsko – dalmatinska županija, TZ Splitsko – dalmatinske županije
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih turističkih sadržaja • Broj izgrađenih objekata za smještaj turista • Broj turističkih dolazaka i noćenja

PRIORITET	6. Razvoj održivog i inovativnog turizma temeljenog na kulturnim i prirodnim vrijednostima
MJERA	13. Promocija i brendiranje turističke ponude
CILJ MJERE	Pozicioniranje područja općine kao prepoznatljive i atraktivne turističke destinacije
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izrada brošura/letaka ➤ Izrada promo videa ➤ Postavljanje višejezičnih interpretacijskih ploča i panoa sa QR kodovima
REZULTAT	Kvalitetno označeni, jasno vidljivi i dostupni turistički sadržaji i atrakcije
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	TZ Imota, TZ Splitsko – dalmatinske županije,
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izrađenih brošura/letaka • Broj pregleda videa • Broj izrađenih videa

PRIORITET	6. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te jačanje organizacija civilnog sektora
MJERA	14. Poticanje aktivnosti organizacija civilnog sektora u kulturi i drugim područjima djelatnosti
CILJ MJERE	Povećati broj kulturnih sadržaja i razviti kulturne aktivnosti
AKTIVNOSTI	➤ sufinanciranje projekata i programa iz područja kulture
REZULTAT	Razvijen kulturni život na području općine Lovreć
NOSITELJ	Općina Lovreć

PARTNERI	Udruge civilnog društva, Ministarstvo kulture
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj projekata iz kulture • Broj provedenih programa • Broj održanih manifestacija

PRIORITET	6. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te jačanje organizacija civilnog sektora
MJERA	15. Organizacija sportskih manifestacija i poticanje aktivnosti sportskih klubova
CILJ MJERE	Povećati uključenosti stanovništva u sportsko-rekreacijske programe, poticanje zdravog načina života
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poticanje organizacije i sudjelovanja na sportskim natjecanjima i manifestacijama ➤ Podizanje svijesti građana o zdravim stilovima života i jače uključivanje u sportsko rekreacijske aktivnost
REZULTAT	Practiciranje sportskih aktivnosti u prirodnom okruženju, poboljšano zdravstveno stanje stanovništva
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Sportski klubovi, udruge civilnog društva
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj članova sportskih udruga i klubova • Broj održanih sportskih natjecanja i događanja na području općine • Broj sudionika sportskih natjecanja i događanja izvan područja općine

PRIORITET	7. Unapređenje učinkovitosti javne samouprave te poboljšanje kvalitete odgojnoobrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga
MJERA	16. Unapređenje organizacije i rada Općine Lovreć te poticanje suradnje s javnim i privatnim sektorom
CILJ MJERE	Jačanje kapaciteta Općine Lovreć
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jačanje kompetencija i unaprjeđenje sustava lokalne uprave, ➤ aktivnosti vezane za redovnu djelatnost izvršnog tijela, predstavničkih tijela i upravnih tijela samoupr. jedinice, ➤ priprema projekata za sufinanciranje sredstvima ESI fondova
REZULTAT	Unaprjeđena organizacija i rad Općine Lovreć
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Javnopravna tijela, pružatelji usluga edukacije
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.

POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • broj educiranih zaposlenika samoupravne jedinice • broj izdanih rješenja • broj pripremljenih projekata
--------------------	---

PRIORITET	7. Unapređenje učinkovitosti javne samouprave te poboljšanje kvalitete odgojnoobrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga
MJERA	17. Poboljšanje kvalitete odgoja i obrazovanja
CILJ MJERE	Osigurati kvalitetne uvjete odgoja i obrazovanja na području općine
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rekonstrukcija, dogradnja, opremanje i održavanje dječjeg vrtića ➤ Poticanje suradnje među odgojno-obrazovnim ustanovama ➤ Poticanje neformalnih oblika obrazovanja djece i mladih ➤ Redovna djelatnost vrtića ➤ Sufinanciranje boravka u vrtiću ➤ Provođenje programa produženog boravka u vrtiću ➤ Stipendiranje učenika i studenata ➤ Sufinanciranje darovitih učenika i studenata za odlazak na natjecanja ➤ Nagrade darovitim učenicima i studentima za ostvaren uspjeh na natjecanjima ➤ Subvencioniranje nabavke knjiga/radnih bilježnica/školskog materijala za učenike i studente ➤ Sufinanciranje prijevoza učenicima i studentima ➤ Novčana nagrada studentima za završetak studija
REZULTAT	Poboljšani uvjeti rada, podignuta kvaliteta odgoja i obrazovanja, djeca i mladi motivirani za obrazovanje
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Odgojno – obrazovne ustanove
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • ukupan broj upisane djece u vrtić i školu • broj novoizgrađenih objekata odgojno – obrazovnih ustanova • broj stipendista – učenika/studenata

PRIORITET	7. Unapređenje učinkovitosti javne samouprave te poboljšanje kvalitete odgojnoobrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga
MJERA	18. Poboljšanje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga

CILJ MJERE	Poboljšana razina kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga na području općine Lovreć
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Potpora ulaganjima u obnovu, izgradnju i opremanje zdravstvenih i socijalnih ustanova i objekata ➤ Potpora izgradnji domova za starije i nemoćne ➤ Potpora širenju mreže socijalnih usluga u zajednici ➤ Poticanje preventivnih i posebnih zdravstvenih programa ➤ Razvoj programa za pomoć ciljanih skupina korisnika (obitelji s djecom s poteškoćama u razvoju, stariji i nemoćni, osobe s invaliditetom i dr.) ➤ Omogućavanje pristupa javnim zdravstvenim i socijalnim objektima osobama s invaliditetom
REZULTAT	Povećan opseg i kvaliteta zdravstvenih i socijalnih usluga na području općine
NOSITELJ	Općina Lovreć
PARTNERI	Udruge civilnog društva, ustanove zdravstvene i socijalne skrbi, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
RAZDOBLJE PROVEDBE	2022.-2025.
POKAZATELJI	<ul style="list-style-type: none"> • Broj obnovljenih/izgrađenih zdravstvenih i socijalnih objekata • Broj novih preventivnih i posebnih programa • Broj korisnika preventivnih i posebnih programa

19. INDIKATIVNI FINACIJSKI PLAN

Prioriteti, mjere i aktivnosti/projekti/programi (APP) iz Plana provedbe	Indikativna visina ulaganja u provedbu za razdoblje 2021. – 2025.	Proračunska stavka (šifra i naziv aktivnosti/projekta u proračunu JLS)
Prioritet 1. Unapređenje zaštite okoliša i očuvanje prirodnih resursa		
Mjera 1. Održiv razvoj temeljen na odgovornom ponašanju prema prirodi i okolišu	350.000,00 HRK	
APP 1.1.1. Sanacija deponija	150.000,00	T100003 Sanacija deponija
APP 1.1.2. Uspostavljanje odvojenog prikupljanja otpada	200.000,00	T100002 Kontejneri i spremnici
Mjera 2. Poticanje povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	1.390.000,00 HRK	
APP 2.1.1. Modernizacija javne rasvjete	270.000,00	K200009 Javna rasvjeta

APP 2.1.2. Održavanje javne rasvjete	1.120.000,00	A100017 Redovno održavanje javne rasvjete
Prioritet 2: Razvoj i unapređenje komunalne i društvene infrastrukture		
Mjera 3.: Izgradnja i rekonstrukcija sustava vodoopskrbe i odvodnje te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	65.000,00 HRK	
APP 3.1.1. Dovršetak izgradnje vodovoda na području Općine	65.000,00	K200008 Vodovod
Mjera 4. Izgradnja i rekonstrukcija telekomunikacijske mreže i energetskih sustava	0,00 HRK	*
APP 4.1.1. Izgradnja širokopojasne mreže	0,00	*
Mjera 5. Proširenje groblja te izgradnja i uređenje javnih površina	3.962.000,00 HRK	
APP 5.1.1. Izgradnja groblja	2.050.000,00	K200011 Izgradnja groblja
APP 5.1.2. Izgradnja, obnova i opremanje mrtvačnica	110.000,00	K200013 Izgradnja, obnova i opremanje mrtvačnica
APP 5.1.3. Održavanje i uređenje javnih površina	1.802.000,00	A100013 Održavanje i uređenje javnih površina
Mjera 6. Ulaganje u društvenu infrastrukturu	5.430.000,00 HRK	
APP 6.1.1. Izgradnja i opremanje vanjskih vježbališta	300.000,00	A220005 Izgradnja i opremanje vanjskih vježbališta
APP 6.1.2. Zgrada za mlade obitelji	4.350.000,00	K230003 Zgrada za mlade obitelji
APP 6.1.3. Dječja igrališta	780.000,00	K900003 Dječja igrališta
APP 6.1.4. Izgradnja vatrogasnog doma	0,00	A100006 DVD
Prioritet 3. Razvoj prometne infrastrukture		
Mjera 7. Izgradnja i modernizacija nerazvrstanih i lokalnih cesta	3.600.000,00 HRK	
APP 7.1.1. Održavanje nerazvrstanih cesta	3.600.000,00	A100014 Održavanje nerazvrstanih cesta
Mjera 8. Rekonstrukcija i modernizacija ostale prometne infrastrukture	0,00 HRK	*
APP 8.1.1. Izgradnja potpornih zidova uz prometnice	0,00	*
Prioritet 4. Razvoj ruralnog područja jačanjem poljoprivredne proizvodnje, malog i srednjeg poduzetništva i obrta		
Mjera 9. Ulaganje u šumsku infrastrukturu	0,00 HRK	*
APP 9.1.1. Uređenje bunara	0,00	*
Mjera 10. Stvaranje kapaciteta za obavljanje poljoprivredne djelatnosti	0,00 HRK	*
APP 10.1.1. Potpore poljoprivrednicima	0,00	*
Mjera 11. Unapređenje investicijskog okruženja i poduzetničke klime	75.000,00 HRK	
APP 11.1.1. Pomoć općinskom gospodarstvu	75.000,00	A220001 Pomoć općinskom gospodarstvu
Prioritet 5. Razvoj održivog i inovativnog turizma temeljenog na kulturnim i prirodnim vrijednostima		

Mjera 12. Razvoj turističke ponude i poticanje brendiranja turističkih proizvoda	200.000,00 HRK	
APP 12.1.1. Razvoj turizma	200.000,00	K200003 Razvoj turizma
Mjera 13. Promocija i brendiranje turističke ponude	60.000,00 HRK	
APP 13.1.1. Izrada promo materijala	60.000,00	K200003 Razvoj turizma
Prioritet 6. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te jačanje organizacija civilnog sektora		
Mjera 14. Poticanje aktivnosti organizacija civilnog sektora u kulturi i drugim područjima djelatnosti	60.000,00 HRK	
APP 14.1.1. Potpore u kulturi	60.000,00	A100021 Potpore u kulturi
Mjera 15. Organizacija sportskih manifestacija i poticanje aktivnosti sportskih klubova	50.000,00 HRK	
APP 15.1.1. Potpore u športu	50.000,00	A1000022 Potpore u športu
Prioritet 7. Unapređenje učinkovitosti javne samouprave te poboljšanje kvalitete odgojnoobrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga		
Mjera 16. Unapređenje organizacije i rada Općine Lovreć te poticanje suradnje s javnim i privatnim sektorom	4.531.127,00 HRK	
APP 16.1.1. Unapređenje organizacije rada	3.989.127,00	A100002 Redovno funkcioniranje Općine
APP 16.1.2. Jačanje kapaciteta Općine	42.000,00	A100003 Stručno usavršavanje zaposlenika
APP 16.1.3. Prijava projekata na natječaj EU	500.000,00	A100004 Vanjski suradnici
Mjera 17. Poboljšanje kvalitete odgoja i obrazovanja	6.560.000,00 HRK	
APP 17.1.1. Rekonstrukcija, dogradnja, izgradnja i opremanje Dječjeg vrtića	4.150.000,00	K900002 Dječji vrtić
APP 17.1.2. Subvencioniranje predškolskog odgoja	600.000,00	A100028 Donacije predškolski odgoj
APP 17.1.3. Sufinanciranje prijevoza srednjoškolcima	510.000,00	A100031 Sufinanciranje cijene prijevoza
APP 17.1.4. Subvencioniranje udžbenika srednjoškolcima	75.000,00	A230002 Donacije srednje školstvo
APP 17.1.5. Subvencioniranje udžbenika i radnih bilježnica osnovnoškolcima	225.000,00	A100027 Donacije osnovno školstvo
APP 17.1.6. Nagrada studentima za završen studij	400.000,00	A100026 Jednokratna novčana pomoć studentima
APP 17.1.7. Naknade za novorođenčad	600.000,00	A100029 Naknade za novorođenčad
Mjera 18. Poboljšanje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga	525.000,00 HRK	
APP 18.1.1. Sufinanciranje sanacije Doma Zdravlja	30.000,00	A220004 Sufinanciranje sanacije Doma Zdravlja
APP 18.1.2. Jednokratna pomoć umirovljenicima	95.000,00	A2200003 Jednokratna pomoć umirovljenicima
APP 18.1.3. Pomoć obiteljima djece s posebnim potrebama	400.000,00	A230001 Pomoć obiteljima djece s posebnim potrebama

*za mjere za koje nisu definirane aktivnosti iste će se definirati naknadno uz rebalans proračuna

Za neke od gore navedenih projekata nisu osigurana proračunska sredstva:

- Projekt izgradnje vatrogasnog doma Lovreć prijavljen je na natječaj Europskog fonda za ruralni razvoj te će isti ukoliko se sredstva odobre biti rebalansom proračuna uvršten u isti.
- Projekt izgradnje tematskih staza na području Općine Lovreć također je prijavljen na natječaj Europskog fonda za ruralni razvoj te će isti ukoliko se sredstva odobre biti rebalansom proračuna uvršten u isti.
- Projekt uređenja prometnica i potpornih zidova uz iste na području Općine biti će uvršten u proračun u slučaju hitne sanacije ili viška proračunskih sredstava u nekoj od proračunskih stavki.

19.1. Mogući izvori EU financiranja

1. Mehanizam za oporavak i otpornost

Glavni je cilj Mehanizma za oporavak i otpornost ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije koronavirusa i učiniti europska gospodarstva i društva održivijima, otpornijima i spremnijima za izazove i prilike koje donose zelena i digitalna tranzicija.

Hrvatska iz Mehanizma za oporavak i otpornost, središnjeg elementa plana za oporavak EU sljedeće generacije, ima na raspolaganju 6,3 milijarde eura bespovratne pomoći i 3,6 milijardi povoljnih zajmova.

2. Višegodišnji financijski okvir (VFO)

VFO je dugoročni proračun EU-a kojim se za razdoblje od sedam godina postavljaju ograničenja za potrošnju EU-a kao cjeline te za različita područja djelovanja. Hrvatskoj je na raspolaganje stavljeno oko 12 milijardi eura iz VFO.

Dodijeljena sredstva raspoređena su na Kohezijsku politiku (Kohezijski fond, Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond plus), Zajedničku poljoprivrednu politiku

(Europski fond za ruralni razvoj, Europski fond za jamstva u poljoprivredi), Nove i ojačane prioritete (Obzor Europa, Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju, Ostalo).

3. Operativni programi

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 5. studenoga 2020. donijela Odluku o operativnim programima vezanim za Kohezijsku politiku za financijsko razdoblje Europske unije 2021. – 2027. u Republici Hrvatskoj i tijelima zaduženima za njihovu pripremu (u okviru Kohezijske politike):

1. Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. (OPKK); financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda
2. Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.– 2027. (OPULJP); financiran iz Europskog socijalnog fonda plus
3. Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. (ITP); financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda te Fonda za pravednu tranziciju.

Slika 1: Prikaz integriranog teritorijalnog programa

Zahvaljujući novostima iz Kohezijske politike u novom programskom razdoblju JLS mogu očekivati više sredstava za lokalni razvoj, veću integraciju ulaganja iz različitih izvora, daljnji razvoj teritorijalnih instrumenata te veću fokusiranost i poseban cilj politike posvećen lokalnom razvoju s naglaskom na zeleno i digitalno.

20. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Kako bi se osiguralo kontinuirano procjenjivanje Provedbenog programa Općine Lovreć i provedbe projekata u odnosu na planirano rezultate, učinke i korisnike projekta, potrebno je vršiti nadzor provedbe.

Praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za JLP(R)S sastavni je dio procesa strateškog planiranja i definirano je Pravilnikom o SP-u.

Ciljevi praćenja i izvješćivanja su sljedeći:

- ✓ sustavno praćenje uspješnosti provedbe ciljeva i mjera akata strateškog planiranja,
- ✓ učinkovito upravljanje provedbom akata strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja,
- ✓ pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akata strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih ciljeva i mjera,
- ✓ utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akata strateškog planiranja,
- ✓ povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata i
- ✓ osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvješćivanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Rokovi i način praćenja i izvještavanja definirani su Priručnikom o strateškom planiranju.

Regionalni i lokalni koordinatori odgovorni su za praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja u skladu sa Zakonom o SP-u te su dužni pokazatelje o provedbi akata strateškog planiranja prikupljati i unositi u Informacijski sustav za strateško planiranje i upravljanje razvojem.

21. DRUGI RELEVANTNI PODATCI O MJERI

Osim provedbi ciljeva politika utvrđenih u aktima strateškog planiranja (Nacionalna razvojna strategija), samoupravne jedinice provedbom mjera doprinose i provedbi međunarodno preuzetih obveza, provedbi obveza uređenih posebnim nacionalnim propisima kao i provedbi zajedničkih prioriteta Europske unije.

Označavanjem doprinosa pojedinih mjera ispunjenju navedenih obveza u Prilogu I. ovog provedbenog programa, moguće je odrediti ukupne iznose ulaganja planirane na razini JLS namijenjene provedbi međunarodno preuzetih obveza kao i provedbi zajedničkih prioriteta i obveza uređenih posebnim nacionalnim propisima.

21.1. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE ISPUNJENJU OVEZA UREĐENIH POSEBNIM NACIONALNIM PROPISIMA

U skladu s odredbama propisa koji uređuju upravljanje razvojem područja s razvojnim posebnostima (Zakon o otocima, Zakon o potpomognutim područjima, Zakon o brdsko – planinskim područjima), jedinice lokalne samouprave koje u svom sastavu sadrže i područja s razvojnim posebnostima, dužne su na primjereni način pridonositi gospodarskom i ukupnom razvoju navedenih područja u skladu s njihovim razvojnim posebnostima, odnosno provoditi mjere i poduzimati radnje predviđene navedenim propisima.

Općina Lovreć se nalazi u obuhvatu brdsko – planinskog područja te sukladno Zakonom o brdsko – planinskim područjima doprinosi jačanju konkurentnosti i ostvarenju razvojnih potencijala brdsko – planinskih područja. Sukladno navedenom u Prilogu I. ovog provedbenog programa mjerama je dodijeljena oznaka BPP:

Općina Lovreć kao nositelj i sudionik razvoja brdsko – planinski područja u ovom je provedbenom programu predvidjela slijedeće mjere:

- demografske mjere
- gospodarske mjere

- fiskalne mjere
- socijalne mjere
- mjere jačanja administrativnih kapaciteta za učinkovit i održiv razvoj brdsko-planinskog područja
- mjere za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja

21.2. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI ZAJEDNIČKIH PRIORITETA EUROPSKE UNIJE

Digitalna transformacija i zelena tranzicija s zajednički prioriteti razvoja Europske unije u narednom razdoblju. Obzirom na navedeno nužno je pripremati i provoditi politike kojima će se ojačati kapaciteti u području novih digitalnih tehnologija i podržati zelena tranzicija u zemljama Europske unije, kako na nacionalnoj, tako i na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

Ukoliko određena mjera, bilo u cijelosti ili djelomično, doprinosi zelenoj tranziciji, odnosno očuvanju biološke raznolikosti, osiguranju zdravijeg i održivijeg prehrambenog sustava, jačanju kružne ekonomije, promicanju zelenih investicija i osnaživanju industrija za zelenu tranziciju, tada se tijekom izrade provedbenog programa navedenoj mjeri u Prilogu 1 dodjeljuje oznaka **(DA)**. Ukoliko mjera ne doprinosi zelenoj tranziciji potrebno je unijeti **(NE)**.

Ukoliko određena mjera, bilo u cijelosti ili djelomično, doprinosi digitalnoj transformaciji, odnosno integraciji digitalnih tehnologija, umjetne inteligencije, interneta stvari i računalstva u oblaku u poslovanje poduzeća i tijela javne vlasti, razvoju digitalnih vještina u građana i radnika, digitalizaciji javnih usluga kao i razvoju digitalnih platformi, tada se tijekom izrade provedbenog programa navedenoj mjeri u Prilogu 1 dodjeljuje oznaka **(DA)**. Ukoliko mjera ne doprinosi digitalnoj transformaciji potrebno je unijeti **(NE)**.

Tablica 4: Prikaz mjera prema doprinosu zelenoj tranziciji/digitalnoj transformaciji

Naziv mjere	Doprinos zelenoj tranziciji EU/digitalnoj transformaciji EU
Održiv razvoj temeljen na odgovornom ponašanju prema prirodi i okolišu	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu okoliša i kružnog gospodarstva u svrhu boljeg upravljanja i gospodarenja otpadom.
Poticanje povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu klimatske politike i smanjena emisija
Izgradnja i rekonstrukcija sustava vodoopskrbe i odvodnje te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu okoliša i kružnog gospodarstva u svrhu boljeg upravljanja vodama i praćenja vodnih usluga.
Izgradnja i rekonstrukcija telekomunikacijske mreže i energetske sustava	Mjera doprinosi digitalnoj transformaciji pristupu digitalno gospodarstvo, istraživanje i inovacije.
Izgradnja i modernizacija nerazvrstanih i lokalnih cesta	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu prijevoz i mobilnost.
Rekonstrukcija i modernizacija ostale prometne infrastrukture	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu prijevoz i mobilnost.
Ulaganje u šumsku infrastrukturu	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu klimatske politike i smanjenja emisija.
Stvaranje kapaciteta za obavljanje poljoprivredne djelatnosti	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu održivog razvoja.
Unapređenje investicijskog okruženja i poduzetničke klime	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu okoliša i kružnog gospodarstva te održivog razvoja.
Poticanje aktivnosti organizacija civilnog sektora u kulturi i drugim područjima djelatnosti	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu održivog razvoja.
Unapređenje organizacije i rada Općine Lovreć te poticanje suradnje s javnim i privatnim sektorom	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu ozelenjivanja javnih i privatnih financija te digitalnoj transformaciji.
Poboljšanje kvalitete odgoja i obrazovanja	Mjera doprinosi digitalnoj transformaciji odnosno pristupu digitalne vještine, obrazovanje i osposobljavanje
Ulaganje u društvenu infrastrukturu	Mjera doprinosi zelenoj tranziciji odnosno pristupu održivog razvoja, te digitalnoj transformaciji odnosno pristupu

21.3. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI CILJEVA/PODCILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030

Ukoliko provedba određene mjere doprinosi ostvarenju određenog cilja Programa Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine (UN Agenda 2030), tada se navedenoj mjeri tijekom izrade u Prilogu 1 provedbenog programa dodjeljuje oznaka (SDG i broj cilja ili pripadajućeg podcilja održivog razvoja).

Ukoliko provedba mjere ne doprinosi ostvarenju ciljeva održivog razvoja tada je na odgovarajućem mjestu potrebno unijeti oznaku nije primjenjivo –(n/p).

Tablica 5: Prikaz mjera prema doprinosu UN AGENDI 2030

Naziv mjere	Doprinos provedbi održivog razvoja UN AGENDE 2030
Održiv razvoj temeljen na odgovornom ponašanju prema prirodi i okolišu	SGD 13. Zaštita klime Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica
Poticanje povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	SGD 7. Pristupačna energija iz čistih izvora Osigurati pristup pouzdanoj, održivoj i suvremenoj energiji po pristupačnim cijenama za sve
Izgradnja i rekonstrukcija sustava vodoopskrbe i odvodnje te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	SGD 6. Čista voda i sanitarni uvjeti Osigurati pristup pitkoj vodi za sve, održivo upravljati vodama te osigurati higijenske uvjete za sve
Izgradnja i rekonstrukcija telekomunikacijske mreže i energetskih sustava	SGD 9. Industrije, inovacija i infrastruktura Izgraditi izdržljivu infrastrukturu, promovirati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost
Proširenje groblja te izgradnja i uređenje javnih površina	SGD 11. Održivi gradovi i zajednice Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim
Izgradnja i modernizacija nerazvrstanih i lokalnih cesta	SGD 11. Održivi gradovi i zajednice Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim
Rekonstrukcija i modernizacija ostale prometne infrastrukture	SGD 11. Održivi gradovi i zajednice Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim
Ulaganje u šumsku infrastrukturu	SGD 15. Očuvanje života na Zemlji Zaštititi, uspostaviti i promovirati održivo korištenje kopnenih ekosustava, održivo upravljati šumama,

	suzbiti dezertifikaciju, zaustaviti degradaciju tla te spriječiti uništavanje biološke raznolikosti
Stvaranje kapaciteta za obavljanje poljoprivredne djelatnosti	SGD 8. Dostojanstven rad i ekonomski rast Promovirati uključiv i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve
Unapređenje investicijskog okruženja i poduzetničke klime	SGD 8. Dostojanstven rad i ekonomski rast Promovirati uključiv i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve
Razvoj turističke ponude i poticanje brendiranja turističkih proizvoda	SGD 8. Dostojanstven rad i ekonomski rast Promovirati uključiv i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve
Promocija i brendiranje turističke ponude	SGD 8. Dostojanstven rad i ekonomski rast Promovirati uključiv i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve
Poticanje aktivnosti organizacija civilnog sektora u kulturi i drugim područjima djelatnosti	SGD 11. Održivi gradovi i zajednice Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim
Organizacija sportskih manifestacija i poticanje aktivnosti sportskih klubova	Nije primjenjivo
Unapređenje organizacije i rada Općine Lovreć te poticanje suradnje s javnim i privatnim sektorom	SGD 11. Održivi gradovi i zajednice Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim
Poboljšanje kvalitete odgoja i obrazovanja	SGD 4. Kvalitetno obrazovanje Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje, te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja svih ljudi, svih životnih dobi
Poboljšanje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga	SGD 3. Zdravlje i blagostanje Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje svih ljudi, svih životnih dobi
Ulaganje u društvenu infrastrukturu	SGD 11. Održivi gradovi i zajednice Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim

22. LITERATURA

1. Strategija razvoja Općine Lovreć za razdoblje 2020. – 2025.
2. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – sumarni podatci o PG
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje - statistički centra HZZ – a
4. Zakon o brdsko – planinskim područjima (NN 118/18)
5. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20)
6. <https://www.consilium.europa.eu/hr/infographics/mff2021-2027-ngeu-final/>
7. https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/what/glossary/o/operational-programme
8. www.razvoj.gov.hr
9. https://ec.europa.eu/croatia/news/croatia_submits_official_recovery_and_resilience_plans_hr
10. <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/eu-fondovi-2021-2027/operativni-programi-republike-hrvatske-2021-2027/>
11. <https://bus.hr/hrvatska/kulturna-dobra-opcine-lovrec/>

23. POPIS SLIKA:

Slika 2: Prikaz integriranog teritorijalnog programa

24. POPIS TABLICA:

Tablica 1: Indeks razvijenosti Općine Lovreć, Izvor MRRFEU, 2016

Tablica 2: Broj stanovnika po naseljima

Tablica 3: Zbirni podatci po vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta

Tablica 4: Prikaz mjera prema doprinosu zelenoj tranziciji/digitalnoj transformaciji

Tablica 5: Prikaz mjera prema doprinosu UN AGENDI 2030

